

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobkyně: **BIOPLYN ENERGY s.r.o.**, IČO 27314413
sídlem Podhoří 400/38, Všebořice, 400 10 Ústí nad Labem

zastoupené JUDr. Petrem Holým, advokátem
sídlem Na Kozačce 1289/7, 120 00 Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2022, čj. MZP/2022/530/942,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 15. 5. 2022, čj. MZP/2022/530/942, a rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ústí nad Labem ze dne 14. 7. 2021, čj. ČIŽP/44/2021/5925, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, JUDr. Petra Holého, advokáta.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 20. 7. 2022 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2022, čj. MZP/2022/530/942, sp. zn. ZN/MZP/2022/530/205 (dále jen „**Napadené rozhodnutí**“), jímž žalovaný k odvolání žalobkyně změnil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ústí nad Labem (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“, „**ČIŽP**“ či „**inspekce**“) ze dne 14. 7. 2021, čj. ČIŽP/44/2021/5925 (dále jen „**Prvostupňové rozhodnutí**“). Prvostupňovým rozhodnutím, jehož výrok byl Napadeným rozhodnutím změněn toliko v podobě vypuštění odkazu na ustanovení § 125g odst. 5 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, ve znění účinném v době spáchání přestupku (dále jen „**vodní zákon**“), a doplnění, že sankce je ukládána za přestupek skutkově nejzávažnější, tedy přestupek uvedený ve výroku o vině pod bodem 1), byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za přestupky podle § 125g odst. 3 a § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona, jichž se měla dopustit celkem čtyřmi skutky specifikovanými ve výroku tohoto rozhodnutí, jimiž porušila povinnosti uložené jí v § 39 odst. 4 písm. a), resp. § 39 odst. 2 vodního zákona (k popisu skutků a jejich právní kvalifikaci srov. dále).
2. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 20. 6. 2022.

II. Rozhodnutí žalovaného (Napadené rozhodnutí)

3. Žalovaný v odůvodnění Napadeného rozhodnutí nejprve podrobně zrekapituloval předchozí průběh správního řízení a jemu předcházející kontroly. Poukázal na to, že Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno poté, co bylo původní prvostupňové rozhodnutí ze dne ze dne 8. 8. 2018, čj. ČIŽP/44/2018/5549 (dále též „**Původní prvostupňové rozhodnutí**“) k odvolání žalobkyně dílem pro vady shrnuté na str. 7 – 9 Napadeného rozhodnutí zrušeno a věc inspekci vrácena k novému projednání. Následně žalovaný reprodukoval závěry vyslovené v Prvostupňovém rozhodnutí a shrnul odvolací argumentaci žalobkyně.
4. K **prvnímu odvolacímu důvodu** žalobkyně, v němž žalobkyně s poukazem na rozdílné vymezení skutků v Původním prvostupňovém rozhodnutí a Prvostupňovém rozhodnutí dovozovala marné uplynutí promlčecí doby vylučující závěr o vině, žalovaný konstatoval, že správní orgán v oznámení o zahájení řízení vymezí předmět řízení pouze jednoduchým popisem skutku, který je s ohledem na výsledky provedeného řízení odlišný od popisu skutku, uvedeného v meritorním rozhodnutí, protože je přirozené, že i v průběhu řízení po sdělení prvotního obvinění mohou vyjít najevo další skutečnosti, vedoucí např. ke změně či rozšíření obvinění. Tento postup není podle trestně procesních předpisů ani nezákonný a v praxi nikterak výjimečný, neboť s přihlédnutím k teorii trestního práva se přestupkové řízení vede vždy o skutku, nikoli o jeho právní kvalifikaci. V Prvostupňovém rozhodnutí ČIŽP podle žalovaného nerozhodovala o jiných, nebo nově vymezených skutcích, tedy o jiném jednání a jeho následku, ale o skutcích zjištěných již v Původním prvostupňovém rozhodnutí. Na vymezení skutku pak nemá dle žalovaného vliv jeho právní kvalifikace. S ohledem na usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2013, sp. zn. I. ÚS 1303/12, žalovaný uvedl, že v projednávaném případě nedošlo k porušení zásad spravedlivého řízení, neboť žalobkyně směřovala své odvolání i ke skutečností významným pro novou právní kvalifikaci, přičemž nadto ve svém odvolání ani neuvedla,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

co jiného by v řízení před prvoinstančním orgánem uplatnila, neboť na změnu kvalifikace byla před vydáním Prvostupňového rozhodnutí upozorněna v oznámení o pokračování řízení o přestupku přípisem ze dne 11. 6. 2020, čj. ČIŽP/44/2020/4180. Žalobkyně podle žalovaného neuvedla, jak jinak by se hájila a v čem tedy byla její možnost se hájit krácena. S odkazem na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu dodal, že všechny přestupky mají nadto stejný skutkový základ.

5. Žalovaný rozvedl, že pod bodem I. 1) výroku Prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně uznána vinnou přestupkem podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního zákona. Uvedl, že v Původním prvostupňovém rozhodnutí pod bodem I. 1) výroku o vině inspekce vyhodnotila, že z hlediska vodního zákona se jednalo o nedovolené vypouštění odpadních vod s obsahem závadných látek, a to bez povolení k nakládání s vodami, tedy přestupek podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona. V Prvostupňovém rozhodnutí inspekce v souladu s názorem žalovaného vyhodnotila únik vody znečištěné závadnými látkami jako důsledek nedovoleného nakládání se závadnými látkami a výše uvedené jednání považovala za porušení povinnosti podle § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona. Tento přestupek má tedy podle žalovaného shodný skutkový základ, pouze došlo ke změně právní kvalifikace.
6. Pod bodem I. 2) výroku Prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně uznána vinnou přestupkem podle § 125g odst. 3 vodního zákona, přičemž tento skutek má dle žalovaného shodný skutkový základ se skutkem vymezeným v bodě I. 3) Původního prvostupňového rozhodnutí, pouze došlo ke změně právní kvalifikace.
7. Žalovaný dále uvedl, že pod bodem I. 3) výroku Prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125g odst. 3 vodního zákona, přičemž tento skutek má shodný skutkový základ se skutkem vymezeným v bodě I. 3) Původního prvostupňového rozhodnutí, pouze došlo ke změně právní kvalifikace.
8. Žalovaný v tomto směru konečně uzavřel, že pod bodem I. 4) výroku Prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně uznána vinnou podle § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona, přičemž tento skutek má shodný skutkový základ se skutkem vymezeným v bodě I. 2) Původního prvostupňového rozhodnutí.
9. K námitce týkající se promlčecí doby v Prvostupňovém rozhodnutí uvedených přestupků žalovaný s poukazem na § 32 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**přestupkový zákon**“) a § 125g odst. 3 vodního zákona konstatoval, že pokud by žalobkyně se závadnými látkami nenakládala ve větším rozsahu, nepotřebovala by havarijní plán, jak jí ukládá § 39 odst. 2 vodního zákona, což sama dle žalovaného přiznává. S poukazem na § 125g odst. 5 vodního zákona pak žalovaný dodal, že v daném případě docházelo v souladu s ustanovením § 32 odst. 3 přestupkového zákona k přerušení promlčecí doby, a tudíž promlčecí doba v tomto případě zanikne nejpozději 3. 8. 2022.
10. K **druhému odvolacímu důvodu** žalobkyně zpochybňujícímu především dostatečné zjištění skutkového stavu věci žalovaný konstatoval, že inspekce v Prvostupňovém rozhodnutí přesně zdokumentovala odběry vzorků, jak žalovaný požadoval ve svém zrušujícím rozhodnutí, provedené při kontrole dne 3. 8. 2017 za přítomnosti vedoucího obsluhy BPS pana Jiřího Kudláčka, akreditovanou laboratoří Povodí Ohře, státní podnik, a označila místa odběrů, vyhodnocení uvedla v tabulkách, kde je přehledně uvedeno číslo vzorku, místo, datum a čas odběru jednotlivých vzorků (na letecké mapě body označeny čísly 1 – 6), dle spisové dokumentace listina vedená pod pořadovým č. 6. Inspekce dále podle

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

žalovaného provedla následnou kontrolu spojenou s ohledáním na místě, a to dne 28. 5. 2018. Tato kontrola byla provedena na základě námitek vznesených v protokolu, že znečištění předmětného území může být způsobeno i jiným subjektem, který v lokalitě působí, a byla provedena z důvodu zjištění stavu věci v uvedeném území, o němž nebudou důvodné pochybnosti; kontrole byl přítomen i vzorkař akreditované laboratoře Povodí Ohře, státní podnik. Akreditovanou laboratoří byl podle žalovaného proveden odběr 4 bodových vzorků (zdokumentováno na snímcích obr. č. 1 – 4 ze dne 28. 5. 2018). Výsledky provedených rozborů vzorků, jejich číslo, místo, datum a čas odběru jsou v Prvostupňovém rozhodnutí uvedeny v tabulkách č. 4. – 6. Na základě výsledků rozborů uvedených v tabulce č. 6 přitom inspekce podle žalovaného uvedla, že mastné kyseliny byly prokázány výhradně u vzorku č. 2435 odebraného z retenční nádrže na dešťové vody v areálu BPS, hodnoty koncentrace mastných kyselin se pohybují v rozmezí 101 – 102 mg/l. Žalovaný uvedl, že při došetření případu byly tedy opětovně prokázány mastné kyseliny výhradně v zařízení žalobkyně. Žalovaný pro úplnost dodal, že inspekce pro mastné kyseliny použila poněkud rozšiřující identifikaci; mezi mastné kyseliny uvedené v tabulce č. 6 odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí náleží pouze kyselina máselná a kyselina izomáselná, kyselina isovalerová, kyselina valerová a kyselina kapronová; na zákonnost Prvostupňového rozhodnutí však tato skutečnost nemá dle žalovaného vliv.

11. K námitce týkající se havarijního plánu (byť byl již v době probíhajícího řízení schválen příslušným vodoprávním úřadem), kdy toto žalobkyně dle žalovaného hodnotí jako pouze formální nedostatek, žalovaný uvedl, že v době probíhajících kontrol (3. 8. 2017 a 28. 5. 2018) nebyl havarijní plán schválen, jak požaduje § 39 odst. 2 vodního zákona. S poukazem na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu doplnil, že k naplnění skutkové podstaty daného správního deliktu nevyžaduje zákon přímo porušení chráněného zájmu, ale vzhledem k preventivnímu charakteru povinnosti mít schválený havarijní plán postačuje již jen samotné ohrožení chráněného zájmu, jelikož v případě havárie by kvůli tomuto porušení nemohlo být přistoupeno k rychlým a účinným, odborně stanoveným řešením a neodborný postup by v případě těchto závadných látek mohl mít za následek mnohem závažnější zásah do chráněných složek životního prostředí.
12. K **třetímu odvolacímu důvodu** žalovaný poznamenal, že inspekce se při vydávání Prvostupňového rozhodnutí řídila právním názorem žalovaného coby odvolacího orgánu a nedostatky, které tento shledal v Původním prvostupňovém rozhodnutí, novým Prvostupňovým rozhodnutím napravila, podrobně zdokumentovala spisový materiál tak, aby byl v rámci dokazování použitelný, získané důkazy jednotlivě a ve vzájemných souvislostech zhodnotila, vyhodnotila a do kontextu řízení vložila výsledky provedených rozborů odebraných vzorků. K námitce týkající se obecných závěrů o protiprávním jednání a závažném dopadu na životní prostředí žalovaný uvedl, že skutečnosti zjištěné při kontrole dne 3. 8. 2017 a následně 28. 5. 2018 byly tak závažné, že představovaly nebezpečí poškození životního prostředí. Dodal, že ustanovení § 39 odst. 1 vodního zákona zakotvuje obecnou preventivní povinnost uživatele závadných látek učinit přiměřená opatření směřující k tomu, aby tyto látky nevníkly do povrchových, nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí. Uživatelem závadných látek je přitom dle vyhlášky 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**vyhláška č. 450/2005 Sb.**“), každý, kdo s těmito látkami zachází.

13. Ke čtvrtému odvolacímu důvodu pak žalovaný uzavřel, že na základě zjištění, vyplývajících z postoupeného spisového materiálu, Prvostupňové rozhodnutí z části změnil a ve zbytku potvrdil, přičemž následně na str. 13 – 15 Napadeného rozhodnutí vyložil důvody, které jej k dílčím změnám výroku Prvostupňového rozhodnutí vedly.

III. Žaloba

14. Pod prvním **žalobním bodem** žalobkyně v souvislosti se změnou vymezení skutků namítala, že její odpovědnost za přestupky v důsledku marného uplynutí promlčecí lhůty zanikla.
15. Poukázala na vymezení 3 skutků uvedených v oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 27. 4. 2018, čj. ČIŽP/44/2020/3245 (dále též „**oznámení o zahájení řízení**“) a namítla, že v Prvostupňovém rozhodnutí však inspekce na rozdíl od oznámení o zahájení řízení a Původního prvostupňového rozhodnutí uvedla jiné čtyři skutky, jež žalobkyně specifikovala.
16. Žalobkyně měla za to, že první a třetí skutek jsou již promlčeny. První skutek nebyl dle žalobkyně uveden v oznámení o zahájení řízení ani v Původním prvostupňovém rozhodnutí, a uplynula tak ohledně něho tříletá promlčecí doba dle ustanovení § 30 přestupkového zákona, jež nebyla v době mezi 3. 8. 2017 a 14. 7. 2021 nijak přerušena. Ohledně tohoto skutku inspekce podle žalobkyně ani neučinila oznámení o zahájení řízení dle ustanovení § 78 přestupkového zákona. Ve třetím skutku jde dle žalobkyně o nezabránění smísení závadné látky (separátu) s dešťovými vodami a vniknutí do kanalizace, což však neodpovídá žádnému výroku Původního prvostupňového rozhodnutí, neboť tam jsou v souvislosti s úniky do půdy a kanalizace uváděny jako závadná látka jen tekuté výluhy ze shromážděných zbytků zeleniny a nikoli separát (separací vzniklá pevná složka digestátu).
17. Žalobkyně namítla, že žalovaný v Napadeném rozhodnutí „*nerozlišuje subjektivní a objektivní promlčecí dobu*“ a s odkazem na ustanovení § 32 odst. 3 přestupkového zákona poukazuje na to, že odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání, tedy 3. 8. 2022. Podle žalobkyně však pomíjí zánik odpovědnosti za přestupek v „*subjektivní tříleté promlčecí době*“, která nebyla od údajného spáchání přestupku dne 3. 8. 2017 nijak přerušena. Žalobkyně v této souvislosti rovněž upozornila, že žalovaný v odůvodnění Napadeného rozhodnutí zaměňuje popis skutku s právní kvalifikací.
18. Pod **druhým žalobním bodem** žalobkyně namítala, že nebyly akceptovány důkazní návrhy žalobkyně a správní orgány rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a jejich závěry nemají oporu v provedeném dokazování. Ačkoli namítala, že jakékoli znečištění území nemůže pocházet z jejího provozu, neboť zpracovává jen organickou hmotu, a navrhla odběry vzorků vody a půdy z konkrétních pozemků, které hydrologicky souvisejí s pozemkem žalobkyně, inspekce odebrala nelogicky vzorky jen na okolních pozemcích, které s pozemkem žalobkyně naopak hydrologicky nesouvisejí, a následně se inspekce ani žalovaný s neprovedením dalších navrhovaných důkazů nijak nevypořádali, resp. inspekce v této souvislosti uvedla, že „*pokud obviněný tvrdí, že do strouhy přitékají dešťové vody ze širokého okolí a jsou do ní sváděny průsaky z okolních pozemků, je třeba, aby svá tvrzení prokázal a doložil je důkazy*“. Byť na žalobkyni není důkazní břemeno, jí navrhované důkazní prostředky nebyly provedeny a návrhy byly ignorovány. Stejně tak byla ignorována i žalobkyní předložená analýza povrchové vody z míst, která hydrologicky ovlivňují její pozemek (pozemek bioplynové stanice). Inspekce tedy po

zrušení Původního prvostupňového rozhodnutí podle žalobkyně žádné nové důkazy neprovedla, přesto jí vydání druhého rozhodnutí trvalo dva roky.

19. Správní orgány učinily podle žalobkyně své závěry s tím, že podstatný je výskyt některých látek (mastné kyseliny, vyšší hodnoty v ukazatelích CHSKCr, BSK5, RAS, NL, Pcelk., amoniakální dusík) ve vzorcích odebraných na pozemku žalobkyně, aniž by zkoumaly původ vzniku těchto látek, a aniž by se zabývaly otázkou přípustných limitů těchto látek (které žádným právním předpisem dány nejsou) a společenskou škodlivostí takového stavu, resp. posouzení možného vlivu na životní prostředí. To se dle žalobkyně týká i dalších předmětných skutků; podle žalobkyně měl být tedy řádně posouzen vliv na životní prostředí poloproduktu z fermentačního procesu, šťáv z ovoce a zeleniny. Inspekce však podle žalobkyně žádné takové podrobné závěry ani odborné posouzení neučinila ani nezažala a učinila jen velmi obecné a nepřezkoumatelné závěry o protiprávním jednání a závažném dopadu na životní prostředí.
20. Správní orgány se taktéž nevypořádaly ani s žalobkyní předloženými odbornými rozbory, z nichž vyplývá, že nedošlo ke kontaminaci nebezpečnou nebo rizikovou látkou ve smyslu národní legislativy nebo screeningových hodnot (RSL – Regional Screening Levels) znečištění podle USEPA (United States Environmental Protection Agency). U vzorku půdy odebraného na pozemku BPS byl žalobkyní dokonce předložen test ekotoxicity, a to s negativním výsledkem.
21. Žalobkyně poukazovala na to, že příslušné skutky musí být inspekci skutečně prokázány a nelze rozhodovat jen na základě formálních dedukcí a závěrů. Zároveň musí být odůvodněna společenská škodlivost prokázaných skutků ve smyslu dopadu na životní prostředí. Inspekce podle žalobkyně nepostupovala v souladu se zásadou materiální pravdy a žalovaný tuto vadu řízení akceptoval. Inspekce podle žalobkyně učinila jen obecné závěry o jejím protiprávním jednání a závažném dopadu na životní prostředí, aniž by provedla relevantní dokazování, na jehož základě by bylo možné učinit konkrétní důvodné závěry, že se skutky staly tak, jak je popsáno ve výroku rozhodnutí, že je zde příčinná souvislost mezi činností žalobkyně a stavem okolního životního prostředí (poškození životního prostředí digestátem, resp. poloproduktem z fermentačního procesu a šťávami ze zeleniny), a jaké jsou přípustné limity příslušných závadných látek a jejich skutečná škodlivost na životní prostředí.
22. Pod **třetím žalobním bodem** žalobkyně v souvislosti s prvním skutkem určujícím pro stanovení sankce namítla, že (pokud jde o označení digestátu resp. poloproduktu z fermentačního procesu a šťáv ze zeleniny jako nebezpečné závadné látky) Napadené rozhodnutí vychází z údajného porušení povinnosti, které však nemá oporu v žádném právním předpisu. Správní orgány podle žalobkyně uvádí, že poloprodukt z fermentačního procesu je nebezpečnou závadnou látkou dle přílohy č. 1 vodního zákona a je zařazen jako nebezpečná látka, která má nepříznivý účinek na kyslíkovou rovnováhu. Učinily tak však bez jakéhokoli dalšího odůvodnění, tzn., aniž by to mělo výslovnou oporu v jakémkoli relevantním právním předpisu a aniž by byl závěr podpořen jakýmkoli znaleckým vyjádřením, na což žalobkyně od počátku upozorňovala a navrhovala i znalecké posouzení poloproduktu, neboť má za to, že jde v podstatě o hmotu stejné organické povahy jako digestát (tj. koncový produkt z procesu bioplynové stanice - BPS), který je certifikován jako organické hnojivo pro zemědělské účely. Žalobkyně dodala, že za nebezpečnou závadnou látku dle přílohy č. 1 vodního zákona byly bez dalšího označeny i separát (složka digestátu) a šťávy z ovoce a zeleniny.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

IV. Vyjádření žalovaného

23. Ve svém vyjádření k žalobě ze dne 19. 8. 2022 žalovaný setrval ve vztahu k námitce vznesené pod **prvním žalobním bodem** zcela na závěrech vyslovených v Napadeném rozhodnutí, které opětovně uvedl.
24. K námitce žalobkyně pod **druhým žalobním bodem** žalovaný konstatoval, že skutkový stav, tj. nedovolené zacházení se závadnými látkami byl zjištěn inspekcí, jak vyplývá z pořízeného Záznamu o úkonech předcházejících kontrole ze dne 2. 8. 2017. Toto inspekční šetření bylo provedeno na podnět Policie ČR, týkalo se vypouštění páchnoucí vody (fugátu) ze zařízení žalobkyně. Na základě této kontroly provedla ČIŽP podle žalovaného neohlášenou kontrolu dodržování požadavků vodního zákona. Shrnul a znovu reprodukoval, že při této kontrole bylo zjištěno, že v areálu žalobkyně za skladovací jímku digestátu a mezi dofermentorem a skladovací jímku digestátu se nacházely zbytky rozlitého digestátu. Z prostoru za skladovací jímku digestátu byl zjištěn nátok digestátu do obvodového příkopu. Zaměstnanec žalobkyně ČIŽP podle sdělil, že 18. 7. 2017 v cca 15:00 hod došlo k velkému nahromadění pěny ve fermentoru. Aby nedošlo k prasknutí biolenu (střešní plachta na jímání bioplynu), byla pěna odčerpávána cisternou a vypouštěna na pozemky v areálu žalobkyně. Přitom byl také prostor mezišachty zaplaven tekutou nestabilizovanou složkou z fermentoru. Tato složka byla z mezišachty odčerpána a částečně vypouštěna na pozemky v areálu žalobkyně, což je doloženo ve správním spise „Záznamem o úniku závadných (biologických) látek“ na listině č. 17. Tento záznam provedla podle žalovaného sama žalobkyně. Inspekce o výše uvedeném zjištění pořídila fotodokumentaci, zjištěné zbytky rozlitého „digestátu“ – tekuté složky z fermentoru mezi dofermentorem a koncovým skladem – zachycené na snímcích č. 7 – 12; nátok „digestátu“ z prostoru za koncovým skladem do odtokové strouhy na srážkové vody (obvodový příkop) – zachyceno na snímcích č. 13 – 15 (listina č. 6). Dále inspekce odebrala prostřednictvím akreditované laboratoře 6 bodových vzorků (digestátu z dofermentoru v prostoru mezišachty, rozlitého digestátu z fermentoru za koncovým skladem digestátu, retenční nádrže, místa odtoku z retenční nádrže do odtokové strouhy, rozlité odpadní vody mezi břízami na pozemku společnosti DEKONTA reality, s.r.o. a konečné laguny na pozemku společnosti DEKONTA realisty s.r.o.). V odebraných vzorcích byly podle žalovaného prokázány vysoké hodnoty v ukazatelích CHSKCr, BSK5, RAS, NL, Pcelk, amoniakální dusík. Z výše uvedených výsledků rozborů vzorků (listina č. 35) je zřejmé, že se jednalo o extrémně organicky znečištěné vody obsahující závadné látky. V této souvislosti žalovaný uvedl, že hodnoty CHSK (chemická spotřeba kyslíku) jsou výsledkem stanovení organických látek rozpuštěných ve vodě a hodnoty BSK5 (biochemická spotřeba kyslíku) určují míru organického (biologicky odbouratelného) znečištění.
25. Žalovaný v návaznosti na dříve uvedené nesouhlasil ani s argumentací žalobkyně uvedenou pod **třetím žalobním bodem**. Poukázal přitom v této souvislosti na § 39 odst. 1 a bod 8 přílohy č. 1 vodního zákona.
26. S poukazem na § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona pak uvedl, že žalobkyně v řízení inspekci předložila Havarijní plán, schválený správcem vodního toku, který by havárií mohl být zasažen (Povodí Ohře, státní podnik), avšak v době kontroly nebyl tento Havarijní plán schválen vodoprávním úřadem (ke schválení Havarijního plánu žalobkyně vodoprávním úřadem došlo až 21. 8. 2018). Žalovaný upozornil, že sama žalobkyně v Havarijním plánu (č. 16 spisu) do seznamu závadných a nebezpečných látek, pod bodem 4. Seznam závadných a nebezpečných látek, identifikační údaje a vlastnosti, průměrné a

nejvyšší množství, na str. 7, uvedla zfermentované organické hnojivo, což jinými slovy je „digestát“, tj. kapalný podíl výsledku anaerobní stabilizace surovin přijímaných do bioplynové stanice.

27. Pokud by žalobkyně se závadnými látkami nenakládala ve větším rozsahu, havarijní plán by vůbec nepotřebovala. Sama tedy dle žalovaného připouští nakládání s takovými látkami ve větším rozsahu.
28. Žalovaný byl přesvědčen, že na základě provedených důkazů bylo porušení vodního zákona dostatečně prokázáno. Podle žalovaného je povinností žalobkyně pečovat o technický stav zařízení tak, aby nedošlo k únikům závadných látek, byť by se tak stalo s vědomím, nedostatečnou údržbou, či dokonce aktivně cílenou činností žalobkyně. Vodní zákon ukládá v ustanovení § 39 odst. 1 každému, kdo zachází se závadnými látkami, učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.
29. Žalovaný uzavřel, že skutkový stav byl dostatečně prokázán jak pořízenou fotodokumentací, přiloženými rozbory odebraných vzorků, tak i šetřením inspekce na místě, a žalovaný se s důvody svého rozhodnutí dostatečně vypořádal v odůvodnění Napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

30. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
31. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci souhlasili (žalobkyně souhlasila s rozhodnutím bez nařízení jednání již v samotné žalobě, souhlas žalovaného s takovým postupem byl v souladu s větou druhou téhož ustanovení presumován); splněny pak z dále vyložených důvodů byly rovněž podmínky pro rozhodnutí ve věci bez jednání dle § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem provedení dokazování, neboť žalobkyně žádné důkazní návrhy nad rámec podkladů založených ve správním spisu, kterým se podle ustálené praxe správních soudů dokazování v řízení před soudem neprovádí, nevznesla.
32. V posuzované věci žalobkyně brojí proti rozhodnutí správních orgánů, kterými jí byla uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za přestupky podle § 125g odst. 3 a § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona, jichž se měla dopustit celkem čtyřmi skutky specifikovanými ve výroku Prvostupňového rozhodnutí, jimiž porušila povinnosti uložené jí v § 39 odst. 4 písm. a), resp. § 39 odst. 2 vodního zákona. Žalobkyně jednak poukazuje na zánik odpovědnosti za některé ze skutků, rovněž zpochybňuje postup správních orgánů při zjišťování skutkového stavu a konečně nesouhlasí s kvalifikací nebezpečné závadné látky.
33. V logice uspořádání žalobních bodů soud nejprve posuzoval důvodnost námitek, jimiž žalobkyně pod **prvním žalobním bodem** s poukazem na změnu vymezení skutků v Prvostupňovém rozhodnutí oproti oznámení o zahájení řízení a Původnímu prvostupňovému rozhodnutí tvrdila, že odpovědnost za přestupky spáchané prvním a třetím skutkem v důsledku marného uplynutí promlčecí lhůty zanikla.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

34. Soud připomíná, že podle § 125g odst. 3 vodního zákona platí, že „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zachází se zvlášť nebezpečnými závadnými látkami nebo nebezpečnými závadnými látkami nebo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 39 odst. 4“.
35. Podle § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona přitom platí, že „[k]aždý, kdo zachází se zvlášť nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Je povinen zejména umístit zařízení, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují, tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami“.
36. Z § 125g odst. 2 písm. a) téhož zákona se podává, že „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, se dopustí přestupku tím, že zachází s nimi bez schváleného havarijního plánu podle § 39 odst. 2 písm. a)“.
37. Podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona pak „[v] případech, kdy uživatel závadných látek zachází s těmito látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, má uživatel závadných látek povinnost činit tato opatření: vypracovat plán opatření pro případy havárie (dále jen „havarijní plán“) a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu; může-li havárie ovlivnit vodní tok, projedná jej uživatel závadných látek před předložením ke schválení s příslušným správcem vodního toku, kterému také předá jedno jeho vyhotovení“.
38. Podle § 125g odst. 5 písm. c) vodního zákona lze za přestupek podle odstavce 3 tohoto ustanovení uložit pokutu do 1 000 000 Kč.
39. Podle § 30 písm. b) přestupkového zákona „promlčecí doba činí 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč“.
40. Z § 32 odst. 2 písm. a) a b) přestupkového zákona vyplývá, že „[p]romlčecí doba se přerušuje
a) oznámením o zahájení řízení o přestupku,
b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením“.
41. Podle § 32 odst. 3 přestupkového zákona přitom „[o]dpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou trvala některá ze skutečností podle odstavce 1“.
42. Jak bylo naznačeno výše, žalobkyně námitku marného uplynutí promlčecí (svou povahou nicméně prekluzivní) doby ve vztahu k prvnímu a třetímu skutku spojuje s tím, že dle jejího přesvědčení nebyly tyto skutky uvedeny v oznámení o zahájení řízení, ani v Původním prvostupňovém rozhodnutí, a nemohla tedy před marným uplynutím doby uvedené v § 30 písm. b) přestupkového zákona nastat žádná ze skutečností uvedených v § 32 odst. 2 téhož zákona. Žalovaný je naproti tomu přesvědčen, že totožnost skutků oproti

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

jejich vymezení v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovým rozhodnutí byla zachována, inspekce nerozhodovala o jiných nebo nově vymezených skutcích, přestupky mají stejný skutkový základ, přičemž na vymezení skutků nemá vliv jejich právní kvalifikace. Žalobkyně nebyla nadto podle žalovaného z jím uvedených důvodů zkrácena na svých právech.

43. Námitky vznesené žalobkyní pod prvním žalobním bodem úzce souvisí s problematikou totožnosti skutku. Totožnost skutku je (na rozdíl od jednoty skutku relevantní z pohledu hmotného práva) institutem práva procesního, přičemž fakticky zajišťuje kontinuitu skutku, tedy aby orgány veřejné moci rozhodovaly v řízení o trestním obvinění ve všech jeho fázích o tomtéž skutku, pro který takové řízení zahájily. Smyslem a účelem pravidel podávajících se ze zásady totožnosti skutku je přitom především zabránit tomu, aby v průběhu takového řízení orgány veřejné moci doplnily skutek o další, jiné jednání. Problematika totožnosti skutku úzce souvisí kromě jiného nejen s otázkou práva na obhajobu, resp. práva na spravedlivý proces, ale i s otázkou zániku trestní odpovědnosti. Úvaha o zachování totožnosti skutku totiž není v daném kontextu v žádném případě úvahou ryze akademickou, neboť jde-li o dva skutky, a tedy i dva různé přestupky, běží každému z nich samostatně příslušná prekluzivní lhůta.
44. Správní soudy v minulosti opakovaně zdůraznily, že pro veškerá trestání v právním řádu České republiky, nejsou-li zákonodárcem výslovně stanoveny odlišnosti, musí platit obdobné zásady a principy. Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být také výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak. V tomto směru lze odkázat i na Úmluvu, která podle stabilní judikatury Evropského soudu pro lidská práva „trestním obviněním“ ve smyslu svého článku 6 odst. 1 rozumí i řízení o většině sankcí ukládaných správními úřady za přestupek nebo jiný správní delikt (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 As 9/2013 - 43, či ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007 - 135, Sb. NSS č. 1338/2007)
45. Jak shrnul kasační soud ve shora připomínaném rozhodnutí šestého senátu, v souvislosti s posuzováním otázek dotýkajících se problematiky totožnosti skutku je přirozeně zásadní správně interpretovat pojem „skutek“. Ústavní soud k definici tohoto pojmu v usnesení ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 143/02, konstatoval: *„Byť i základem celého trestního řízení je skutek, trestní řád tento pojem blíže nedefinuje a neuvádí výslovně ani to, co se rozumí pod pojmem totožnosti skutku. Neuvádí o tom výslovně nic ani trestní zákon. Vymezení pojmu skutku je tedy ponecháno teorii práva hmotného a procesního a soudní praxi. Vzhledem k tomu, že základní trestní právní předpisy nedefinují, co tvoří skutek v konkrétní projednávané věci a kdy je totožnost skutku zachována, je nutné zkoumat tyto otázky vždy podle individuálních okolností každé jednotlivé trestní věci. Obecně je možno pouze konstatovat, že skutkem se rozumí určitá událost ve vnějším světě záležející v jednání člověka, která může mít znaky trestného činu či trestných činů anebo nemusí vykazovat znaky žádného trestného činu.“* Shora uvedený názor Ústavního soudu vychází z ustálené trestněprávní doktríny, která k pojmu „skutek“ uvádí následující: *„Podstatu skutku tvoří jednání. Jednání jako projev vůle ve vnějším světě je konání i opomenutí, může být spácháno úmyslně i z nedbalosti. Meze útoků (aktů) zahrnutých do jednání jsou však určeny trestněprávně relevantním následkem, jehož příčinou je jednání. Přitom se jedná o následek, který je znakem některého konkrétního trestného činu. Takový konkrétní následek spojuje dílčí akty (útoky) do jednoho skutku a zároveň umožňuje*

dělit chování člověka na různé skutky“ [Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 130 - 131]. Skutkem je tedy určitá událost ve vnějším světě záležející v jednání subjektu práva, přičemž správní orgán vede správní řízení právě ohledně samotného skutku. Od pojmu „skutek“ je třeba odlišit pojem označovaný českou trestněprávní teorií a praxí jako „popis skutku“, jímž je třeba rozumět slovní vylíčení těch jednání či skutkových okolností, které lze kvalifikovat (tj. podřadit) formálním znakům správního deliktu uvedeným v zákoně. Popis skutku tak musí obsahovat ty skutkové okolnosti, které jsou právně významné z hlediska naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty správního deliktu, jenž je předmětem řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 As 9/2013 - 43, či ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 As 7/2009 - 66).

46. Trestní soudy, z jejichž rozhodování je třeba v souladu s právě připomenutými východisky při posuzování souvisejících otázek vyjít, k problematice totožnosti skutku ustáleně judikují, že *„[t]otožnost skutku v trestním řízení zachována, je-li zachována alespoň totožnost jednání nebo totožnost následku. Přitom nemusí být jednání nebo následek popsány se všemi skutkovými okolnostmi shodně, postačí shoda částečná“* [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. Tzn 12/94 (R 1/1996/I)]. Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2018, čj. 5 Tdo 411/2018 - 34, z něhož správní soudy rovněž vycházejí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2021, čj. 3 As 352/2019 - 42), *„[t]otožnost skutku není soudní praxí ani právní teorií chápána jen jako naprostá shoda mezi skutkovými okolnostmi popsány v žalobním návrhu a výrokem rozhodnutí soudu. [...] Totožnost skutku je zachována (v poměru mezi obžalobou a rozhodnutím soudu o ní) kromě jiných případů i tehdy, jestliže je úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo je úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, anebo jednání nebo následek (nebo obojí) jsou alespoň částečně shodné, **shoda ovšem musí být v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu;** podstatnými z tohoto hlediska nejsou ty skutkové okolnosti, které charakterizují jen zavinění či jiný znak subjektivní stránky činu“* (pozn. zvýraznění doplněno).
47. Správní soudy shora popsané principy respektují i v oblasti správního trestání. V rozsudku ze dne 15. 8. 2019, čj. 10 Afs 145/2019 - 57, kasační soud k otázce identifikace skutku při správním trestání shrnul: *„Je jistě pravda, že „vymezení skutku, pro který je řízení zahájeno, musí mít určitý stupeň konkretizace, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení zřejmé, co bude jeho předmětem a o čem bude v řízení rozhodováno“* (rozsudek ze dne 20. 11. 2003, čj. 5 A 73/2002-34, věc STAMP-ELZET). Krajský soud i žalobkyně mají jistě pravdu, že zásady trestního procesu jsou přiměřeně aplikovatelné i na poli správního trestání. Tyto zásady vyžadují, aby „skutek, o kterém je rozhodováno v rozhodnutí o uložení sankce, byl totožný se skutkem, pro který bylo zahájeno řízení“ (rozsudek ze dne 27. 5. 2011, čj. 5 Afs 53/2010-420, věc T-Mobile). Ovšem třeba zdůraznit, že „na samém počátku řízení není možné jeho předmět zcela přesně vymezit. V této fázi má správní orgán pouze informace plynoucí z jeho postupu před samotným zahájením správního řízení a z případných vnějších podnětů. Nicméně předmět jakéhokoli zahajovaného řízení (a pro oznámení o zahájení správně-trestního řízení to platí zvláště) musí být identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit“ (rozsudek ze dne 31. 3. 2010, čj. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS, věc PHARMOS a další, bod 54).

Mezi skutkem, pro který je „sdělováno obvinění“, a skutkem, za který je pak adresát sankčního rozhodnutí trestán, nemusí existovat po stránce skutkové naprostý soulad, neboť v průběhu řízení mohou některé dílčí skutečnosti teprve vyplynout najevo, či může jinak dojít ke korektuře původních skutkových předpokladů. Pokud však je v průběhu řízení zjištěn určitý aspekt jednání, který „obviněnému“ dosud nebyl vytýkán a vede-li toto nové dílčí skutkové zjištění k rozšíření právní kvalifikace postihovaného jednání, je nutno přistoupit k „rozšíření obvinění“, a poskytnout tak stíhané osobě právo přizpůsobit této nové skutečnosti svou obhajobu (viz již cit. rozsudek 5 AfS 53/2010, T-Mobile).“

48. Obdobně pak Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2016, čj. 1 As 237/2015 - 31, uvedl, že *„[s]právní orgán může v průběhu řízení zahájeného z moci úřední upřesnit jeho předmět, nedojde-li tímto úkonem k žádné procesní újmě na straně účastníků řízení. Upřesněním předmětu řízení nesmí dojít k jeho zásadnímu rozšíření nebo změně oproti jeho vymezení v oznámení o zahájení správního řízení. Správní orgán musí s upřesněním předmětu řízení řádně seznámit účastníky řízení a musí jim dát možnost se k němu vyjádřit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 AfS 58/2009 - 541, publ. pod č. 2119/2010 Sb. NSS, body 53 - 59).“*
49. Z těchto východisek, s nimiž se soud ztotožňuje a neshledává důvodu se od nich jakkoli odchýlovat, je přitom třeba vyjít i v nyní posuzované věci.
50. Ze správního spisu v tomto směru vyplývá, že řízení o přestupku bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení, kde byly specifikovány tři skutky, kterými se měla žalobkyně dopustit přestupků.
51. V oznámení o zahájení řízení i Původním prvostupňovém rozhodnutí byly přitom skutky žalobkyně vymezeny takto:
 - (i.) Žalobkyně *„v důsledku mimořádné události [“havárie” – dle oznámení o zahájení řízení; pozn. soudu], která se stala dne 18.7.2017, vypouštěl[a] odpadní vody s obsahem závadných látek z areálu bioplynové stanice (dále jen „BPS“) na pozemku p.č. 78/15 k.ú. Dělouš na adrese Podhoří 400/38, PSČ 400 10 Ústí nad Labem z retenční nádrže do obvodového příkopu a dále přes pozemky p.č. 78/7 k.ú. Dělouš a následně na pozemky p.č. 898/54 k.ú. Všebořice bez povolení k nakládání s vodami“, čímž porušila povinnost stanovenou v § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, a spáchala tak přestupek podle ustanovení § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona;*
 - (ii.) žalobkyně *„při své činnosti v areálu BPS na pozemku p.č. 78/15 k.ú. Dělouš na adrese Podhoří 400/38, PSČ 400 10 Ústí nad Labem jako uživatel závadných látek zacházel[a] v době kontroly dne 3.8.2017 až do 21.6.2018 s těmito látkami ve větším rozsahu bez schváleného havarijního plánu...“, čímž dle Inspekce porušila povinnost stanovenou § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona, a spáchala tak přestupek podle § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona;*
 - (iii.) žalobkyně *„při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš v době kontroly dne 3.8.2017 nezabezpečil[a] skladovací plochu na biologický odpad tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku závadných látek (tekutých výluhů ze shromážděných zbytků zeleniny) do půdy a tím, že při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš nezabránil[a] nežádoucímu smísení těchto látek se srážkovými vodami a neučinil[a] odpovídající opatření, aby nevnikly do kanalizace“, čímž porušila povinnost stanovenou v § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona, a spáchala tak přestupek dle § 125g odst. 3 vodního zákona.*

52. Po zrušení Původního prvostupňového rozhodnutí žalovaným (k závěrům vysloveným žalovaným ve zrušujícím rozhodnutí srov. dále) byla žalobkyni v dalším řízení Prvostupňovým rozhodnutím uložena pokuta za přestupky, jichž se měla dopustit těmito čtyřmi skutky:

(i.) Žalobkyně dne 3. 8. 2017 při zacházení se závadnými látkami nezabránila úniku závadných látek (tekuté nestabilizované technicky ještě nezpracované složky z fermentoru) do půdy v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš a jejich nežádoucím smísení se srážkovými vodami, přičemž poloprodukt fermentačního procesu z prvního fermentoru je závadnou látkou, dle přílohy č. 1 vodního zákona je zařazen jako nebezpečná látka, která má nepříznivý účinek na kyslíkovou rovnováhu. K tomu bylo ve výroku doplněno, že „na BPS došlo dne 18.7.2017 v cca 15 hod k mimořádné události, a to k velkému nahromadění pěny ve fermentoru. Aby nedošlo k prasknutí biolenu (střešní plachta na jímání bioplynu), muselo dojít k uvolnění pěny přes výpusť v mezišachtě mezi fermentorem a dofermentorem. V souvislosti s touto událostí byl tekutou nestabilizovanou technicky ještě nezpracovanou složkou z fermentoru zaplaven prostor mezišachty mezi fermentorem a dofermentorem. Následně byla tato tekutá složka z mezišachty odčerpána a částečně vypuštěna na pozemky v areálu BPS. V důsledku srážek docházelo k mísení tekutého podílu z fermentoru se srážkovými vodami. Tento stav byl doložen fotodokumentací z inspekčního šetření dne 2.8.2017 (obr. č. 1-9) a z kontroly dne 3.8.2017 (obr.č.1 – 15) a rovněž byl prokázán výsledky analýzy vzorku kontaminované odpadní vody odebrané při kontrole dne 3.8.2017 a to z místa, kde byla na pozemcích BPS rozlita tekutá složka z fermentoru (konkrétní snímky a výsledky rozborů jsou uvedeny v textu odůvodnění rozhodnutí). Ve vzorku byly prokázány vysoké hodnoty v ukazatelích CHSKCr, BSK5, RAS, NL, Pcelk., amoniakální dusík, jednalo se o extrémně organicky znečištěné vody. Ve vzorku byla rovněž prokázána přítomnost mastných kyselin, které vznikají v procesu anaerobní fermentace organické hmoty ve fermentoru bioplynové stanice a jsou pro tento proces charakteristické.

Inspekce prokázala přítomnost mastných kyselin rovněž ve vzorku vody odebrané z retenční nádrže na dešťovou vodu v areálu BPS ještě 10 měsíců po mimořádné události při ohledání na místě dne 28.5.2018“.

Tímto jednáním měla žalobkyně porušit § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona, a spáchat tak přestupek podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního zákona.

(ii.) Žalobkyně „při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš nesplnil[a] v době kontroly dne 3.8.2017 povinnosti podle ust. § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona v účinném znění v době spáchání přestupku, konkrétně tím, že neučinil[a] taková opatření, aby z „dolní“ manipulační plochy pro nakládání se vstupními surovinami do BPS u wilfrass nedocházelo k nežádoucím únikům závadných látek (tekutých výluhů ze shromážděných odpadních zbytků zeleniny) do půdy, kde se zasakovaly“. K tomu bylo ve výroku doplněno, že „tato nezastřešená dolní manipulační plocha nebyla v době kontroly vodohospodářsky zabezpečena, neboť docházelo k nekontrolovanému úniku výluhů z odpadní zeleniny do okolí na louku a silnici (absence záchytné jímky). V době kontroly dne 3.8.2017 byl inspektory na místě zjištěn volný únik tekutého výluhu z odpadní zeleniny umístěné na dolní shromažďovací manipulační ploše na okolní svažité rostlý terén, kde docházelo k jeho zasakování do půdy (vše je zachyceno a doloženo na snímcích z kontroly dne 3.8.2017 na obr.č. 16 - 18). Vstupní surovina – odpadní zelenina byla umístěna na vodohospodářsky nezabezpečeném místě a to nejen v samotném tělese pro shromažďování vstupních surovin, nýbrž i mimo tento prostor. I při následném ohledání na místě dne 28.5.2018

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

bylo inspekci zjištěno, že se na okolním nezpevněném travnatém terénu mimo dolní manipulační plochu opětovně nacházely zbytky odpadního materiálu sloužícího jako vstupní suroviny pro BPS (zachyceno na fotodokumentaci obr. č. 9)“. Tímto jednáním měla žalobkyně porušit ustanovení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona, a spáchat tak přestupek podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního zákona.

(iii.) Žalobkyně „při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš nesplnil[a] v době kontroly dne 3.8.2017 povinnosti podle ust. § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona v účinném znění v době spáchání přestupku, konkrétně tím, že nezabránil[a] v době kontroly dne 3.8.2017 nežádoucímu smísení těchto látek se srážkovými vodami a neučinil[a] odpovídající opatření, aby nevnikly do kanalizace“. K tomu bylo ve výroku doplněno, že „v době kontroly byla na stáčecím místě digestátu (betonové ploše cca 3x3 m² opatřené jímkou a ohraničené zvýšenými obrubníky a zídkou) umístěna hromada separátu v takovém množství, že přesahovala přes zvýšené obrubníky i mimo tuto plochu až na asfaltovou silnici. Plocha kolem stáčecího místa - asfaltová silnice - je vyspádována do vpusti dešťové kanalizace. Při srážkách došlo ke smísení separátu se srážkovými vodami a k následnému odtoku výluhu ze separátu (závadné látky) do vpusti dešťové kanalizace a dále dešťovou kanalizací přes ORL do retenční nádrže s přepadem do obvodového příkopu. Toto bylo prokázáno analýzou vzorků vody odebraných z retenční nádrže na dešťovou vodu na pozemku BPS při kontrole dne 3.8.2017 a při ohledání na místě dne 28.5.2018 – v nádrži se nacházela silně organicky znečištěná voda. Stopy vytékajícího výluhu po asfaltové silnici z hromady separátu přímo do kanalizační vpusti bylo zdokumentováno fotograficky při kontrole dne 3.8.2017 (obr. č. 19 - 21), při ohledání na místě dne 28.5.2018 se zbytky separátu volně nacházely na asfaltové silnici kolem plochy stáčecího místa digestátu (obr. č. 8)“. I tímto jednáním měla žalobkyně porušit ustanovení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona, a spáchat tak přestupek podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního zákona.

(iv.) Žalobkyně „při své činnosti v areálu BPS na pozemku p.č. 78/15 k.ú. Dělouš na adrese Podhoří 400/38, PSČ 400 10 Ústí nad Labem jako uživatel závadných látek zacházel[a] s těmito látkami ve větším rozsahu v období od kontroly dne 3.8.2017 až do dne 21.6.2018 bez schváleného havarijního plánu“.

Tímto jednáním měla žalobkyně porušit ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona, a spáchat tak přestupek podle ustanovení § 125g odst. 2 písm. a) vodního zákona.

53. Námitky žalobkyně směřují výhradně do prvního a třetího skutku. Soud přitom z dále vyložených důvodů dospěl ve vztahu k oběma z nich k závěru, že totožnost skutku zachována nebyla, a skutky (přestupky v nich spatřované) je tak třeba považovat za promlčené.
54. Pokud jde o první z nich, je zjevné, že skutek, tedy projev ve vnějším světě, pro nějž bylo řízení zahájeno a za nějž měla být žalobkyně postihnuta, spočíval ve vypuštění odpadních vod obsahujících závadné látky vznikajících při provozu z areálu BPS z retenční nádrže do obvodového příkopu a dále na specifikované pozemky, a to bez povolení k nakládání s vodami. Lapidárně řečeno, žalobkyni bylo vytýkáno, že bez povolení vypustila z retenční nádrže do obvodového příkopu a dále na okolní pozemky odpadové vody s obsahem závadných látek.
55. Inspekce předmětný skutek popsala v oznámení o zahájení řízení i Původním prvostupňovým rozhodnutím následujícím způsobem: (i.) specifikací jednání – (komisivní) jednání žalobkyně, jež bez povolení k nakládání s vodami vypustila odpadní vody

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

s obsahem (blíže nespecifikovaných) závadných látek, s vymezením (ii.) místa jednání – z areálu BPS na pozemku p.č. 78/15 k.ú. Dělouš na konkrétní adrese, a to z retenční nádrže do obvodového příkopu a dále přes pozemky p.č. 78/7 k.ú. Dělouš a následně na pozemky p.č. 898/54 k.ú. Všebořice. Vysledovat lze i určitou specifikaci (iii.) času jednání, a to z poukazu na vypuštění odpadních vod se závadnými látkami v důsledku mimořádné události ze dne 18. 7. 2017. V uvedeném jednání spatřovala inspekce porušení § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, tedy nakládání s odpadními vodami bez povolení, a kvalifikovala jej proto jako přestupek podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona.

56. I v odůvodnění Původního prvostupňového rozhodnutí (str. 5, str. 8 aj.) inspekce v rámci popisu zjištěných skutkových okolností poukazovala na okolnosti související s mimořádnou událostí – odčerpání nahromaděné pěny do cisterny a její vypuštění na pozemky v areálu, resp. zaplavení prostoru mezišachty, její odčerpání a následné vypuštění na pozemky v areálu. Inspekce přitom v odůvodnění Původního prvostupňového rozhodnutí akcentovala, že povoleno bylo jen takové nakládání s vodami, jaké bylo předvídáno v souhlasu s užíváním vodního díla ze dne 10. 12. 2013, čj. MM/OŽP/VHO/143236/ReK/J-1311, a kolaudačním souhlasu ze dne 26. 8. 2014, čj. MM/SO/S/54757/2014/Kk, z nichž dle ní vyplývá, že do povodí mohou být v případě nadbilančního množství předčištěných srážkových vod tyto vypuštěny prostřednictvím obvodového příkopu toliko jako neznečištěné. Podle inspekce přitom nebylo vydáno rozhodnutí podle § 8 vodního zákona, jež by umožňovalo vypouštění odpadních vod do recipientu. Inspekce poukazovala na to, že z pozemků v areálu docházelo po nařazení srážkovými vodami k odtoku silně organicky znečištěné vody z retenční nádrže do obvodového příkopu a následně přes identifikované pozemky do konečné laguny, ačkoli povoleno bylo toliko takové nakládání s vodami, kdy jsou vypouštěny pouze nadbilanční neznečištěné a předčištěné srážkové vody.
57. Soud přitom nemohl přehlédnout, že popis skutku v Prvostupňovém rozhodnutí se od právě analyzovaného popisu skutku v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí nikoli nevýznamným způsobem liší.
58. Zatímco v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí byl skutek v souladu s dříve uvedeným popsán jako vypouštění odpadních vod s obsahem závadných látek z areálu BPS z retenční nádrže do obvodového příkopu a dále přes specifikované pozemky, a to bez příslušného povolení, v Prvostupňovém rozhodnutí je žalobkyně postihována za to, že při zacházení se závadnými látkami nesplnila povinnost učinit odpovídající opatření, aby neunikly do podzemních vod nebo kanalizací, mj. povinnost umístit zařízení tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami, konkrétně v době kontroly dne 3. 8. 2017 při zacházení se závadnými látkami nezabránila úniku závadných látek (tekuté nestabilizované technicky ještě nezpracované složky z fermentoru) do půdy v areálu BPS na p.p.č. 78/15 k.ú. Dělouš a jejich nežádoucímu smísení se srážkovými vodami. Podstata toho, co je žalobkyni nově vytýkáno, tedy spočívá v tom, že svým opomenutím (neplnění zákonem uložené povinnosti konat) nezabránila úniku závadných látek do půdy v areálu samotné BPS a jejich smísení se srážkovými vodami.
59. V tomto případě tedy inspekce skutek popsala: (i.) specifikací jednání – (omisivní) jednání žalobkyně, nepřijetí odpovídajících opatření, nezabránění úniku označených závadných látek a jejich nežádoucímu smísení se srážkovými vodami, (ii.) místa jednání – do půdy v areálu BPS na pozemku p.č. 78/15 k.ú. Dělouš a (iii.) času jednání – v době kontroly dne

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

3. 8. 2017. V uvedeném jednání spatřovala inspekce porušení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona, neučinění požadovaných odpovídajících opatření k zabránění zde uvedených důsledků, a kvalifikovala jej proto jako přestupek podle § 125g odst. 3 vodního zákona.

60. Ze správního spisu je přitom zřejmé, že k popsaným změnám popisu skutku v řešeném případě došlo v reakci na rozhodování žalovaného o odvolání proti Původnímu prvostupňovému rozhodnutí. Žalovaný totiž v rozhodnutí ze dne 6. 8. 2019, čj. MZP/2019/540/485, uzavřel, že Původní prvostupňové rozhodnutí je v daném ohledu zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, když nebylo zřejmé, jak a kdy mělo dojít k vypouštění odpadních vod z retenční nádrže do obvodového přístupu, fotodokumentace není průkazná, nebylo zřejmé, o jaké závadné látky jde, jakým způsobem měly být odpadní vody vypouštěny, a nebylo odůvodněno, v čem spočívá nedovolené vypouštění odpadních vod. Podle žalovaného se inspekci nepodařilo prokázat nedovolené vypouštění odpadních vod z retenční nádrže. Žalovaný přitom doplnil, že v tomto případě by nebylo možné uplatnit postih za vypouštění odpadních vod bez povolení, neboť by takové povolení ani nemohlo být vydáno, když v rámci objektu nevznikají odpadní vody, které by bylo potřeba vypouštět ve smyslu § 8 vodního zákona. Žalovaný akcentoval, že pokud docházelo k úniku vody znečištěné závadnými látkami, je tento únik důsledkem nedovoleného nakládání se závadnými látkami a nikoli vypouštěním odpadních vod bez povolení.
61. Změna popisu skutku v novém Prvostupňovém rozhodnutí tak zjevně souvisí s právě připomenutými závěry vyslovenými žalovaným v rozhodnutí o odvolání proti Původnímu prvostupňovému rozhodnutí, především tedy závěrem o tom, že se nepovolené nakládání s odpadními vodami – vypouštění odpadních vod z areálu BPS na okolní pozemky – nepodařilo inspekci prokázat (podle žalovaného ani v daném ohledu nepřicházelo v úvahu), a také s indikovanou možností změny právní kvalifikace, kdy žalovaný naznačil, že případný únik vody znečištěné závadnými látkami by mohl být důsledkem nedovoleného nakládání se závadnými látkami.
62. Soud zdůrazňuje, že samotná změna právní kvalifikace není z pohledu zachování totožnosti skutku určující. Pokud jde o posuzování otázky totožnosti skutku, platí totiž, že je třeba pozornost zaměřit na otázku samotného skutku a nikoliv jeho právní kvalifikace. Uvedeného principu, stejně jako nezbytnosti odlišit samotný skutek od jeho popisu, si byl soud dobře vědom a s jeho náležitou reflexí také přistupoval k posouzení rozhodné právní otázky. Nemohl však současně opomenout jiný klíčový princip, totiž to, že spočívá-li změna právní kvalifikace v takových skutkových změnách, při kterých se mění již samotná podstata skutku, totožnost skutku již zachována nebude.
63. Z výše uvedeného vyplývá, že totožnost skutku (mezi oznámením o zahájení řízení a rozhodnutím) je dána při zachování totožnosti jednání a následku, avšak i v případě, je-li zachována jen totožnost jednání nebo jen totožnost následku anebo při částečné totožnosti jednání nebo následku. Postačí tedy kromě jiného i (byť jen částečná) shoda v případě jednání nebo (byť i jen částečná) shoda ve vztahu k následku.
64. Jak však soud připomněl shora, dle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, z níž při svém rozhodování vychází i kasační soud, musí shoda vedoucí k závěru o totožnosti skutku nastat v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

(srov. např. shora citované závěry Nejvyššího soudu aprobované Nejvyšším správním soudem v rozsudku čj. 3 As 352/2019 - 42).

65. V případě prvního žalobkyni vytýkaného skutku přitom došlo k právě takovým změnám. Jak soud naznačil výše, žalobkyni je nově vytýkáno odlišné jednání. Namísto nedovoleného nakládání s vodami – bez povolení vypustila z retenční nádrže do obvodového příkopu a tak i na okolní pozemky odpadové vody s obsahem závadných látek – je jí vytýkáno něco svou povahou zcela odlišného, a to nepřijetí opatření, resp. nezabránění úniku závadných látek do půdy v areálu BPS a jeho smísení se srážkovými vodami. Kromě samotné podstaty jednání – fyzické vypuštění odpadních vod oproti neučinění opatření, aby nedošlo k úniku závadných látek (v jiné fázi) – se přitom rovněž liší i charakter jednání, jehož se měla žalobkyně dopustit. Zatímco původně (v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí) bylo žalobkyni zjevně vytýkáno aktivní konání (jednání komisivní, *facere*), nově je žalobkyně postihována za omisivní delikt v podobě nesplnění povinnosti (omisivní jednání, *non facere*).
66. Postihované jednání se pak ve světle výše uvedeného nikoli nepodstatně odlišuje i co do identifikace místa jednání. Zatímco původně byla žalobkyně zjevně postihnuta za vypuštění odpadních vod z retenční nádrže na okolní pozemky mimo areál, pod vlivem závěrů vyslovených v odůvodnění rozhodnutí o odvolání proti Původnímu prvostupňovému rozhodnutí je žalobkyni vytýkáno nezabránění úniku závadných látek do půdy v areálu BPS. Pokud je přitom doplněna poznámka o smísení se srážkovými vodami, absentuje (zřejmě pod vlivem odvolacím orgánem aprobované důkazní nouze) zcela jakýkoli poukaz na to, že by v důsledku jednání žalobkyně závadné látky unikly do okolí.
67. Kromě popsanych podstatných změn v jednání se nicméně skutek zásadně liší ve svém následku. Pro jeho identifikaci je přitom podle ustálené rozhodovací praxe trestních soudů a trestněprávní doktríny třeba správně identifikovat objekt přestupků, za něž byla žalobkyně v souvislosti s prvním skutkem postihnuta.
68. Následek v podobě dotčení individuálního objektu (jednotlivý zákonem chráněný zájem) se v obou případech zásadně liší. Zatímco v případě přestupku spočívajícího v porušení § 8 odst. 1 vodního zákona je jím ohrožení nebo porušení zájmu na řádném výkonu veřejné moci (provádět zde uvedené úkony lze jen s veřejnoprávním povolením), u přestupku spočívajícího v porušení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona je jím dle stanoviska soudu přímo ohrožení či porušení zájmu na ochraně kvality vod. Jakkoli tedy obě ustanovení vodního zákona, šířeji vnímáno, jistě směřují k ochraně zájmu na ochraně dané složky životního prostředí, a do jisté míry je tak v obou případech dotčen shodný druhový objekt, samotný následek ve formě dotčení individuálního objektu se popsáním způsobem liší (porušení či ohrožení zákonem chráněného zájmu na tom, aby k nakládání s odpadními vodami bylo přistupováno pouze v souladu s veřejnou mocí uděleným povolením; porušení či ohrožení zájmu na ochraně kvality vod). Soud má přitom i ve světle právního názoru vyjádřeného v bodě 32 shora připomínaného rozsudku kasačního soudu čj. 3 As 352/2019 - 42 za to, že o z pohledu popsanych východisek relevantním, byť částečným zachování následku nelze uvažovat ani s ohledem na to, že dílem mohl nastat v důsledku jednání žalobkyně obdobný účinek (dotčení „předmětu útoku“) – dotčení vod závadnými látkami.
69. I při vědomí toho, že v části jednání zůstal v novém Prvostupňovém rozhodnutí zachován poukaz na to, že jde o okolnosti související s mimořádnou událostí ze dne 18. 7. 2017, je

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

soud se zřetelem ke shora uvedenému přesvědčen o tom, že totožnost skutku, pro který bylo řízení zahájeno a za nějž byla žalobkyně postihnuta Původním prvostupňovým rozhodnutím, nebyla zachována. V posuzované věci totiž nejde z vyložených důvodů o případ, kdy by došlo k pouhé změně právní kvalifikace a s ní souvisejícím změnám v popisu skutku bez vlivu na samotnou jeho podstatu. Kromě v úvahu připadajícího doplnění/precizování některých skutečností původně do souhrnu skutečností charakterizujících jednání nezahrnutých (typ závadné látky) totiž došlo k popsáním zásadním změnám v samotném jednání (vypuštění vs. nepřijetí opatření), jeho charakteru (komisivní vs. omisivní), ale i jeho místnímu určení (mimo areál vs. do půdy v areálu). Jak soud zdůraznil výše, o zachování totožnosti skutku nelze uvažovat za situace, kdy na základě právní rekvalifikace dochází k takovým změnám ve skutku, jež mění samotnou jeho podstatu.

70. Soud v žádném případě nevylučuje, že s žalobkyní bylo za dané skutkové situace možno vést správní řízení o podezření ze spáchání přestupku spočívajícího v porušení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona. Je však přesvědčen, že inspekce měla po zrušení svého Původního prvostupňového rozhodnutí s přihlédnutím k právnímu názoru vyjádřenému žalovaným žalobkyni informovat a poučit o tom, že předmět řízení bude v daném směru popsáním způsobem modifikován.
71. Jako dostatečné přitom v daném směru nelze zcela nepochybně akceptovat, pokud byla žalobkyně v písemnosti ze dne 11. 6. 2020, čj. ČIŽP/44/2020/4180, striktně v obecné rovině zpravena o tom, že inspekce „*vydá nové Rozhodnutí ve výše uvedené věci s tím, že bude přihlédnuto jednak ke změně právní kvalifikace případu a dále se v novém rozhodnutí bude inspekce řídit právním názorem MŽP*“. Tato písemnost by jinak jistě v obecné rovině byla i s ohledem na okamžik jejího vydání, resp. doručení žalobkyni, vhodným nosičem (materiálně pojato) upřesnění předmětu zahájeného řízení, jež by bylo s to založit přerušení běhu tříleté prekluzivní doby ještě před jejím uplynutím. Žalobkyni však nebylo v předmětné písemnosti sděleno nic konkrétního, z něhož by mohla usuzovat o tom, že skutek, jenž byl původně předmětem řízení, dozná takovýchto zásadních změn, jež byly rozebrány výše. I pokud by přitom soud uvažoval o relevanci jediné věty v předmětné písemnosti, v níž inspekce uvedla, že „*v novém rozhodnutí bude upuštěno od uložení pokuty podle ustanovení § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákon[a] za porušení povinnosti stanovené ust. § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona za vypouštění odpadních vod s obsahem závadných látek z areálu...BPS...*“, nelze dle soudu uvedenou část písemnosti rozumně považovat za dostatečné (dostatečně konkrétní) poučení o takové změně předmětu řízení (nadto inspekce poukazovala odkazem na uvedené zákonné ustanovení na upuštění od postihu za porušení zcela jiné zákonné povinnosti, než za níž byla v daném kontextu žalobkyně v Původním prvostupňovém rozhodnutí postihnuta). Inspekci dle soudu nic nebránilo, aby v předmětné písemnosti respecifikovala skutek tak, aby odpovídal skutku, za nějž byla žalobkyně následně Prvostupňovým rozhodnutím postihnuta. Pokud by tak učinila, odpovědnost žalobkyně za dané jednání by nezanikla.
72. Ještě jednoznačnější je pak z pohledu soudu situace v případě třetího skutku.
73. Z výše citovaných pasáží Původního prvostupňového rozhodnutí, jemuž v tomto ohledu odpovídá i oznámení o zahájení řízení, je zřejmé, že žalobkyni bylo původně vytýkáno, že nezabezpečila skladovací plochu tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku závadných látek do půdy a jejich nežádoucímu smísení se srážkovými vodami, a neučinění odpovídajících opatření, aby tyto nevnikly do kanalizace. Jednání bylo přitom

specifikováno co do (i.) času – dne 3. 8. 2017), (ii.) místa – skladovací plocha na biologický odpad a (iii.) prostřednictvím označení závadných látek – výluhy ze shromážděných zbytků zeleniny.

74. Tomuto skutku pak odpovídá vymezení, resp. upřesnění druhého skutku v novém Prvostupňovém rozhodnutí, jež bylo shrnuto shora, jak podotýká sama žalobkyně na str. 3 její žaloby. Ač popis skutku doznal oproti původnímu vymezení jistých změn, jde zcela nepochybně o přípustné upřesnění, ve vztahu k němuž nelze o zachování totožnosti skutku pochybovat.
75. Žalobkyně však byla novým Prvostupňovým rozhodnutím kromě toho postihnuta také za přestupek, jež měla spáchat skutkem spočívajícím v nezabránění úniku jiných závadných látek z jiného místa v areálu BPS. Jak vyplývá z výše uvedeného, podstatou třetího skutku mělo být opět to, že žalobkyně při zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu v areálu BPS v době kontroly dne 3. 8. 2017 nezabránila nežádoucímu smísení látek v podobě výluhu separátu ze stáčecího místa digestátu (betonové ploše cca 3x3 m² opatřené jímkou a ohraničené zvýšenými obrubníky a zídkou), na níž byla umístěna hromada separátu v takovém množství, že přesahovala přes zvýšené obrubníky i mimo tuto plochu až na asfaltovou silnici. I tímto jednáním měla žalobkyně porušit ustanovení § 39 odst. 4 písm. a) vodního zákona a spáchat tak přestupek podle ustanovení § 125g odst. 3 vodního zákona.
76. Tento skutek opět spočívá v nepřijetí opatření, resp. nezabránění úniku závadných látek a jejich smísení se srážkovými vodami; zcela evidentně se však, jak namítala žalobkyně již v odvolání proti Prvostupňovému rozhodnutí, týká jiné skladovací plochy [v porovnání s ad (ii.) výše], na níž byla skladována jiná látka, a bylo tak zacházeno s jinými závadnými látkami [v porovnání s ad (iii.) výše].
77. Stručně shrnuto, zatímco v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí tedy bylo žalobkyni vytýkáno, že nezabránila úniku výluhů ze shromážděných zbytků zeleniny ze skladovací plochy na biologický odpad (jak později upřesnila inspekce v novém Prvostupňovém rozhodnutí, šlo o „dolní“ nezastřešenou manipulační plochu pro nakládání se vstupními surovinami pro BPS u wilfrass, neopatřenou záchytnou jímkou – viz druhý skutek ve výroku Prvostupňového rozhodnutí), v novém Prvostupňovém rozhodnutí je najednou postihována kromě jiného i za únik jiných závadných látek z jiného místa (výluhy separátu ze stáčecího místa digestátu – betonové ploše cca 3x3 m² opatřené jímkou a ohraničené zvýšenými obrubníky a zídkou), aniž by takový skutek měl svůj předobraz ve skutcích specifikovaných v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí, tedy aniž by ve vztahu k němu bylo dříve zahájeno řízení.
78. Na uvedeném přitom nic nemění ani to, že v rámci rekapitulace skutkových zjištění byly některé poznatky vztahující se k tomuto skutku zmíněny již v odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí – bylo na inspekci, pro jaké skutky zahájí řízení a uloží žalobkyni pokutu. Pokud tedy v oznámení o zahájení řízení a výroku Původního prvostupňového rozhodnutí únik výluhů ze separátu z jiné skladovací plochy (stáčecí místo digestátu) žalobkyni nevytýkala, nic jí nebránilo, aby při uvědomění o pokračování řízení žalobkyni v červnu 2020 (včas z pohledu přerušení tříleté prekluzivní doby) informovala o tom, že rozšiřuje předmět řízení i o tento skutek, jímž by byly případně naplněny znaky skutkové podstaty téhož přestupku. Skutečnost, že tak inspekce neučinila (jak je zjevné z výše identifikované písemnosti založené ve správním spisu, v níž jakýkoli,

nadto pak konkrétnější poukaz na tyto skutečnosti absentuje), nemůže být žalobkyni přičítána k tíži.

79. V žádném případě přitom dle přesvědčení soudu nejde o přípustné nahrazení některých skutkových okolností jinými, resp. přípustné „ladění“ konkrétních dílčích skutkových okolností v průběhu řízení (některé odpadnou, některé přibudou, některé jsou nahrazeny jinými) – je totiž evidentní, že v daném případě nejde o přípustné korekce téhož skutku (tak je tomu, jak soud popsal výše, jen ve vztahu k druhému skutku), ale o skutek jiný. Pokud inspekce v tomto ohledu původně (jak lze do jisté míry usuzovat z odůvodnění Původního prvostupňového rozhodnutí) identifikovala dva skutky spočívající v nezabránění úniku dvou různých typů závadných látek z dvou různých míst v areálu (odlišných ploch), avšak rozhodla se zahájit řízení a pokutu uložit jen pro jeden z nich, resp. toliko pro skutek týkající se výluhů ze zbytků zeleniny na spodní nezastřešené skladovací ploše bez jímky), bylo by v rozporu s výše popsánými zásadami týkajícími se institutu totožnosti skutku, pokud by soud připustil, že třetí skutek má v oznámení o zahájení řízení či výroku Původního prvostupňového rozhodnutí svůj dostatečný předobraz. Lapidárně řečeno, zatímco druhý skutek svůj předobraz v oznámení o zahájení řízení a Původním prvostupňovém rozhodnutí má, v případě třetího skutku tomu tak není, přičemž se zřetelem k uvedenému nepostačuje, že některá zjištění ve vztahu k němu byla popsána v odůvodnění Původního prvostupňového rozhodnutí, nebylo-li dříve pro tento skutek řízení zahájeno.
80. Se zřetelem ke všem shora vysloveným závěrům tak soud shledal důvodnou námitku, že ohledně uvedených dvou skutků nenastala před vydáním Prvostupňového rozhodnutí žádná ze skutečností uvedených v § 32 odst. 2 přestupkového zákona, a proto ve vztahu k nim marně uplynula tříletá prekluzivní doba dle § 30 písm. b) přestupkového zákona. Prvostupňové rozhodnutí tak bylo vydáno po uplynutí prekluzivní doby, a žalovaný jej proto měl jako nezákonné zrušit. Pokud tak neučinil, zatížil obdobnou vadou i Napadené rozhodnutí.
81. K poznámce žalobkyně, že žalovaný „*absolutně...pomíjí zánik odpovědnosti za přestupek v subjektivní tříleté promlčecí době*“, je třeba nad rámec uvedeného dodat, že soudu není zřejmé, na základě jakých úvah žalobkyně usuzuje na subjektivní povahu tříleté prekluzivní doby, neboť jde nade vši pochybnost o dobu svou povahou objektivní. Obecně pak platí, že v důsledku okolností předvídaných v § 32 odst. 2 přestupkového zákona počíná přerušením promlčecí doby nová promlčecí doba ve standardní délce stanovené zákonem [obecně v § 30 přestupkového zákona, případně dle zvláštních zákonů; v tomto případě doba dle § 30 písm. b) zákona], tzn. dosud proběhlá promlčecí doba ztrácí z hlediska promlčení význam a začíná tu běžet nová promlčecí doba, přičemž však (dle § 32 odst. 3 přestupkového zákona) k promlčení vždy dojde nejpozději uplynutím 3 či 5 let od spáchání přestupku.
82. Jak však bylo vyloženo výše, běh prekluzivní doby uvedené v § 30 písm. b) přestupkového zákona nebyl v souladu se zákonem přerušen, a inspekce a tím méně žalovaný tak nestihli vydat svá rozhodnutí tak, aby nabyla právní moci před jejím uplynutím.
83. Městskému soudu v Praze proto nezbylo, než z výše vyložených důvodů zrušit Napadené rozhodnutí i Prvostupňové rozhodnutí postupem dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s, neboť došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před

správním orgánem, jež mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, kdy obě rozhodnutí jsou zatížena shodnou vadou.

84. Soud doplňuje, že překročení prekluzivní lhůty je vadou natolik závažnou, že brání věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v otázkách, které se dotýkají skutků, za něž odpovědnost žalobkyně zanikla. Se zřetelem k tomu, že soud dospěl mj. k závěru o zániku odpovědnosti žalobkyně za první a třetí skutek, považoval za nadbytečné a odporující procesní ekonomii se zabývat námitkami uplatněnými pod zbývajících žalobními body. Námitky soustředěné pod třetí žalobní bod žalobkyně explicitně vztahovala právě k naplnění skutkové podstaty přestupku, jehož se měla dopustit prvním ze skutků. Stejně tak i námitky zpochybňující dostatečnost skutkových zjištění žalobkyně pod druhým žalobním bodem zjevně spojovala především (ve zbytku byla její argumentace toliko obecná) s postihem za první ze skutků, jenž také sám žalovaný považoval za nejzávažnější a za nějž taky žalobkyni byla Prvostupňovým rozhodnutím ve znění modifikací provedených Napadeným rozhodnutím ukládána pokuta.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

85. Se zřetelem ke všem výše uvedeným skutečnostem zdejšímu soudu tudíž nezbylo, než Napadené rozhodnutí i Prvostupňové rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
86. V dalším řízení žalovaný zohlední závěry vyslovené výše, tedy že ve vztahu k prvnímu a třetímu skutku, jak byly vymezeny v Prvostupňovém rozhodnutí, marně uplynula prekluzivní doba, a žalobkyni tak za ně nelze stíhat.
87. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
88. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši celkem 3 000 Kč, náklady za zastoupení advokátem za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci a sepsání žaloby) a režijní paušály po 300 Kč, podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 6 800 Kč. Právní zástupce žalobkyně prokázal soudu, že je plátcem DPH, a proto se částka zvyšuje o hodnotu příslušné sazby. Celková výše přiznaných nákladů tak činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. září 2022

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu